

Những Bước Mất Điện...đôi c gió i mã. Làm Sếp Đ. N. Đ. Nhặt Cờ ng Hòa. Đ. a Đ. n H. u Qu.
Ngày 30/04/1975

T. ng Th. ng Ngô Đình Di. m

B. n m. i l. m năm đã trôi qua .. nh. ng câu chuy. n đau th. . ng n. y luôn luôn m. i m. .

Cũng ch. ng trách c. làm gì nh. ng tên M. thi. n c. n, phi nhân, x. c x. c ...

Đáng nguy. n r. a chẳng là cái đám ng. i ăn cháo đá bát, mi. ng còn tràn tr. ng. p ng. a b. ng l. c qu. c gia mà đành tâm phá nát gi. ng m. i qu. c gia, đ. đ. a đ. n th. m h. a vong qu. c.

Cái sai l. m l. n nh. t c. a c. T. ng Th. ng Ngô Đình Di. m là s. d. ng l. ph. n phúc đ. làm tâm phúc.

Đây là nh. ng b. ng c. trên gi. y tr. ng m. c đen v. vi. c chính quy. n Kennedy đã ch. x. . ng, ch. m. u, ch. đ. ng và ch. l. c trong vi. c khai t. chính quy. n Ngô Đình Di. m năm 1963. M. t hành đ. ng mà l. ch s. M. đã l. y làm h. i ti. c và h. th. n sau này, cũng đã h. i ti. c và h. th. n trong v. ph. n b. i mi. n Nam năm 1975.

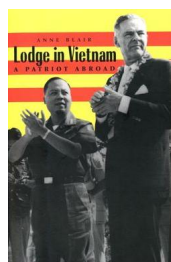
1) Công đ. n ngày 24/8/1963, b. ngo. i giao M. g. i đ. i s. Lodge

Đ. i s. Cabot Lodge đ. n Saigon 22/8. Hai ngày sau, ngày 24/8 ông nh. n đ. . c công đ. n c. a

bộ ngoại giao Mỹ, với nội dung sau đây:

"Bây giờ đã rõ rồi: với thất quân luật dù do quân đi đến nghỉ hay do Ngô Đình Nhu đến nghỉ; Ngô Đình Nhu vẫn là người đã làm cho chúng ta đánh phá chùa chiền và các cơ quan công an của Lê Quang Tung hiện trung thành với Nhu. Như vậy, Nhu đã đổ trách nhiệm lên đầu quân đội, trước mặt thế giới và nhân dân VN. Hiện nhiên Nhu đã tìm hiểu để mình lên nắm quyền quy định cho. Chính quyền Mỹ không làm gì để cho quyền bính lọt vào tay Nhu. Diệm phải được dành cho cơ hội để lo liệu bộ Nhu và bè lũ, và thay vào đó, chúng phải tìm thấy, quân sự cũng như dân sự. Nếu ông đi sẽ đã có gì để thuyết phục Diệm mà Diệm vẫn ngoan cố, thì lúc đó chúng ta phải đợi tình huống là ngay cả Diệm cũng không được duy trì nữa. Ông đi sẽ và tiếp hành đợi tại chỗ phải có một cuộc xét việc tìm người lãnh đạo thay thế, và sau đó họ sẽ phải chờ đợi một kế hoạch thay thế Diệm, khi cần. Không cần phải nói, chắc ông đi sẽ sẽ tham khảo ý kiến với đội trưởng Harkins và những biện pháp cần thiết để bảo vệ nhân viên Mỹ trong suốt thời kỳ không hoàn hảo... Ông đi sẽ nên hiểu rằng chúng tôi không thể Hoa Thịnh Đốn đưa ra những chỉ thị hành động, nhưng ông đi sẽ cũng nên hiểu rằng chúng tôi biết được sau lưng ông đi sẽ trong tất cả những hành động nhằm để tìm kiếm tiêu chuẩn của chúng ta" (Telegram 243, State to Lodge, Aug 24, 1963, Box 198, National Security File, John F. Kennedy Library).

Đoạn văn trên của báo công diễn có thể tóm tắt như sau: "Diệm phải lo liệu bộ Nhu. Nếu không, chính Diệm sẽ lo liệu bộ. Hãy có một kế hoạch thay thế Diệm, ông đi sẽ được toàn quyền hành động để đạt mục tiêu".

Tổng Khánh và Đội Cabot Lodge

Lo liệu ông Diệm bằng cách nào? Báo công diễn viết tiếp: "Ông đi sẽ cũng có thể nói cho những tướng lĩnh 'thích hợp' biết rằng: chúng ta sẽ tìm kiếm người hợp hợp trong thời kỳ tạm quyền, khi bộ máy chính quyền trung ương bị ngừng.".

Câu này có thể viết lại một cách sáng sủa như sau: "Ông đi sẽ hãy nói cho các tướng lãnh biết: tôi đã chính quyền trung ương đi, Mọi sự ư ng h".

Bí công đi nói trên (mà sau này sẽ sách gọi là bí công đi ngày 24/8) mang chữ ký chấp thuận (approved) hoặc thông qua (cleared) của những người sau đây: Roger Hillsman, phó tá ngoại giao, W. Averell Harriman, trưởng ngoại giao đặc trách chính trị và, Michael V. Forrestal, chuyên viên và VN và Đông Nam Á tại tòa Đại sứ và George Ball, trưởng ngoại giao.

Tác giả của bí công đi là Hillsman và Harriman. Hai người này đã hành động gấp rút và trí trá, vượt mặt những thế lực thế giới TT Kennedy, trưởng ngoại giao Dean Rusk, trưởng ngoại giao phòng McNamara, trưởng tham mưu trưởng liên quân Maxwell Taylor, giám đốc trung ương tình báo MacCone, tất cả đã bỏ qua mặt. Hôm đó những nhân vật này đang nghỉ cuối tuần. Họ chấp thuận thông báo và đặc cho nghe trong điện thoại. Và trong điện thoại, mọi việc đều được biết: trưởng ngoại giao đã chấp thuận, hoặc chấp trên trục tiếp của họ đã chấp thuận. Riêng TT Kennedy thì được phúc trình rằng ngoại trưởng Dean Rusk đã chấp thuận... Còn ngoại trưởng Dean Rusk đã chấp thuận, và được cho biết trong điện thoại rằng TT Kennedy đã chấp thuận.

Công đi gọi đi lúc 9 giờ 36 phút tại 24/8 và khoảng 11 giờ tại hôm đó, đến trưởng Taylor mọi nhàn nhàn của bạn sao. Ông nói giờ này cho rằng "nhóm chúng tôi Diệt m n m trong B Ngoại Giao đã lại đến lúc các viên chức cao cấp trong chính phủ và ng mặt để đưa ra những chủ đề mà nếu được soạn thảo trong những trường hợp bình thường sẽ không bao giờ được chấp thuận". (Kennedy in Vietnam, trang 116).

2) Công đi ngày 26/8, đến Lodge gọi là B Ngoại Giao.

Đến Lodge nhận được công đi nói trên của ngoại giao vào sáng chiều ngày 25/8. Ông bèn họp tham mưu, và quyết định đi thăm và nói với các tướng lãnh VN. Ông lập luận rằng: ông Diệt m sẽ chúng bao giờ chấp nhận những khuyến cáo của Hoa Kỳ vì vì lo ngại ông Nhu. Nói cho ông Diệt m biết rằng tại tòa Đại sứ, sẽ không ích gì. Chúng những vậy, còn có thể khi nào cho ông Diệt m đâm ra nghi ngờ các tướng lãnh.

Đến đây là bí công đi của đến Lodge trưởng là ngoại giao:

"Tôi tin rằng Diệm sẽ không chấp thuận những đòi hỏi của chúng ta. Đến khi, khi đó a những đòi hỏi ỳ ra, chúng ta sẽ cho Nhu các hời để phòng tránh các hậu quả của hành động của quân đi, đó là một cuộc mào hiểm không nên làm, bởi vì hiện nay Nhu đang nắm giữ a những lợi ích của chiến đấu tại Saigon. Vì vậy, tôi đề nghị, chúng ta nên đi thẳng vào các tướng lĩnh, mà không cho Diệm biết. Tôi sẽ nói cho các tướng lĩnh biết rằng chúng ta chỉ tránh ng gì Diệm là, không có Nhu. Những trên thực tế, gì Diệm hay không là tùy ý họ. Tôi cũng sẽ yêu cầu các tướng lĩnh làm những điều cần thiết để thúc đẩy các lãnh tụ Phật giáo và thi hành theo a của này 16/8. Tuy nhiên tôi không đề nghị ra tay hành động, cho đến khi chúng ta có được những kế hoạch trốn thoát và tránh né (evasion, escape) theo a đáng. Tướng Harkins đồng ý. Ngày mai, hời 11 giờ sáng, tôi sẽ trình bày những thông tin lên TT Diệm". (Lodge to State, quoted in telegram 6346 Forrestall to President, Aug 25, 63. Box 198, National security files, John F. Kennedy library).

Có ba điểm quan trọng trong bức công điện của đại sứ Lodge. Thứ nhất: không cần phải nói với Diệm là bẻ Nhu, mà bẻ các tướng lĩnh là bẻ Nhu. Thứ hai: cho phép các tướng lĩnh VN được tùy ý gì Diệm hay là bẻ Diệm. Thứ ba: tòa đại sứ Mỹ đã nghĩ đến việc giúp đỡ các nhân viên Mỹ và các tướng lĩnh VN trốn thoát trong trường hợp đổ chính thất bại.

Đại sứ Lodge gửi công điện đi ngày 26/8. Cùng ngày đó, ông nhận được công điện về từ sau đây của bộ ngoại giao: "Đến ý với sứ của đại sứ đã đề nghị". Nguyên văn "Agree to modification proposed". (telegram Ball to Lodge, 26/8/63, Box 198, national security files, John F Kennedy library, được trích dẫn trong Kennedy in Viet Nam, trang 116)

Tức là bộ ngoại giao Mỹ chấp thuận toàn bộ kế hoạch của đại sứ Lodge: đi thẳng vào các tướng lĩnh để quy phục và nắm giữ là bẻ ông Nhu, và có thể là bẻ cả ông Diệm.

3) Công điện ngày 28/8, TT Kennedy gửi đại sứ Lodge.

Sáng thứ hai, ngày 26/8, TT Kennedy trả lời tòa Bạch Ốc sau cuộc họp cuối tuần tại Hyannisport. Ông khám phá ra những mâu thuẫn chung quanh bức công điện 24/8. Tổng trưởng quốc phòng McNamara không được tham khảo ý kiến, không được thông báo. Giám đốc CIA MacCone, đại tá trưởng Taylor và ngoại trưởng Rusk cũng không được tham khảo. Ngoại trưởng Rusk đã đồng ý cho gửi bức công điện đi, và tướng trưởng TT Kennedy đã đồng ý. Và TT Kennedy đã đồng ý cho người gửi bức công điện đi, và tướng trưởng ngoại trưởng Rusk đã đồng ý.

Theo các tài liệu, thì sau khi khám phá ra những người khuếch tán, TT Kennedy đã giao nhiệm vụ cho các thành viên. Trước hôm đó (26/8), một cuộc tranh luận sôi nổi đã diễn ra tại tòa Bạch ốc, trước sự hiện diện của Kennedy. Phấn đông những người có mặt đều bắt đầu với nội dung của các công điện và làm việc của Hillsman và Harriman. Vấn đề đặt ra một cách khinh trọng: có nên rút lui của công điện 24/8 hay không? Tuy đa số những người có mặt không đồng ý với nội dung của các công điện, nhưng không một ai tán thành việc rút lui hoặc hủy bỏ các công điện. Vì vậy, các công điện vẫn giữ nguyên hiện tại của nó.

Chỉ những ngày, ngày 27/8, khi TT Kennedy gặp với các cố vấn trong tòa Bạch ốc, người trưởng Rusk còn nhớ một lời nói: "chúng ta phải cho các viên chức chúng ta ở Saigon biết rằng chúng ta sẽ không thay đổi những chính sách đang có, những chính sách mà họ đã căn cứ và đưa ra hành động công việc rồi" (Memorandum of Conference with the President, Aug 27, 63, John F. Kennedy library)

Một vấn đề khác, không kém khinh trọng, cũng đã đặt ra trong phiên họp, liệu các thành viên VN sẽ thành công hay không? Đối với TT Kennedy, thì đây là một vấn đề sinh tử. Chính quyền mang tên ông đã đặt ra nhiệm vụ với những thành viên là ê chề và rúng động dấy lên trong vòng Con Heo và Ai Lao mới đây. Nếu cuộc đảo chánh thất bại, ông là người phải chịu trách nhiệm và khinh khi của dấy lên, trong cũng như ngoài nước.

Vì vậy, ngày 27/8, bộ ngoại giao đã họp để đánh điện yêu cầu đến sứ Lodge cho biết thêm chi tiết về âm mưu đảo chánh và những thành viên đang âm mưu đảo chánh. Đ/s Lodge bèn chấp thuận công điện về Hoa Thịnh Đốn đoạn quyết rằng: "cuộc đảo chánh có viên chức rúng động, nếu trì hoãn, sẽ may thành công sẽ giảm đi" (The Overthrow of Ngo Dinh Diem, United States Viet Nam Relation III, trang 19).

Nhưng, khi bộ ngoại giao đánh điện hỏi đến sứ Lodge, thì trưởng Taylor ở Ngũ Giác Đài cũng đánh điện cho trưởng Harkins tại lữ đoàn MAGV tại Saigon để hỏi về "thành công" của cuộc đảo chánh mà các thành viên VN đang soạn. Trưởng Taylor cũng cho trưởng Harkins biết rằng công điện ngày 24/8 đã không có sự tham gia ý kiến của bộ quốc phòng hoặc của bộ trưởng tham mưu liên quân. Trưởng Taylor còn nói rằng: "các viên chức chánh phủ đang suy nghĩ về các công điện đó". (FYI State to Saigon, Telegram 3368-63, Taylor to Harkins, Aug 28, 63, Box 316, national security files, John F. Kennedy library, được trích dẫn trong Kennedy in Viet Nam, trang 123)

Trái với sứ Lodge, trưởng Harkins không liên quan liên quan về khả năng của các thành viên đảo chánh.

Theo ông, cán cân lực lượng về phía những đò quân trung thành với ông Diệm. Sau khi những đò c đi n tín của tướng Taylor, tướng Harkins bèn đánh đi n về tòa Bạch ốc cho biết quan đi m của ông, và kết luận đi i khái quát: ông không tin rằng tòa Bạch ốc có đủ lý do để d c toàn lực chấp nhận một cuộc đò chánh trong lúc này. (The Overthrow of Ngo Dinh Diem, III, trang 19).

Hai quan đi m đi i nghich nhau của đi i sĩ Lodge và tướng Harkins tại Saigon đánh về , đã làm cho TT Kennedy cảm thấy hoang mang. Ủy ban An Ninh Quốc gia (UBANQG) họp tại nhóm họp trưa ngày 28/8, cãi nhau về một cái chết bên Ai Cập. Theo Arthur Schlesinger trong cuốn Robert Kennedy and His Time, thì các nhân viên thuộc bộ ngoại giao chết tướng phi i tiến tại vì c l t đ ông Diệm. Chính là chết tướng đó, có đi i sĩ Nolting.

Cuộc họp của UBANQG kết thúc chiều hôm đó (28/8). Các ủy viên ủy ban về n chia rẽ và tòa Bạch ốc về n không có đủ c một quyết định dứt khoát cho về n đ . Ngay tại hôm đó, TT Kennedy gọi cho đi i sĩ Lodge một mặt đi n trong đó tướng tướng tái xác nhận chết tướng đò chánh của tòa Bạch ốc, nhưng ý kiến về hoàn toàn tùy thuộc vào số nhận định tại chết của ông đi i sĩ , và tôi tin rằng ông đi i sĩ sĩ không nghe n gọi cho l nh hoãn đi i hoặc thay đi i hoặc chết c lúc nào ông đi i sĩ thấy là cần". (Telegram 269, Kennedy to Lodge Aug 28, 1963, Box 316, national security files, John F. Kennedy library).

Một đi n nói trên của TT Kennedy là một sự li u vô cùng quý giá, chính mình sẽ tham gia tích cực của chánh quyền Mỹ trong về l t đ TT Ngô Đình Diệm năm 1963. Hơn thế nữa, nó còn là hành vi tr c ti p đ n thân của nhân vật cao cấp nhất trong hệ thống quyền lực và quyền bính của Hoa Kỳ , trong về l t đ một tướng tướng của miền Nam Việt Nam....

4) Công đi n ngày 29/8, đi i sĩ Lodge gọi ngoại i tướng Rusk.

Sau khi những đò c một đi n 269 của TT Kennedy, đi i sĩ Lodge bèn tức tức gọi công đi n cho ngoại i tướng Rusk, nhưng định rằng Mỹ không thể nào tháo lui đò c của, và phải l t đ Diệm. Đò i đây là những đò n quan trọng của bộ c công đi n:

"Chúng ta đang ở trên một tiến trình hành động không thể tháo lui đò c của: vì c l t đ Ngô Đình Diệm. Không thể tháo lui, phần về uy tín của nước Mỹ đã công khai gọi li n về i về này: sẽ gọi li n về sĩ tr nên l n h n khi những sự việc đã bắt đầu ra ngoài. Trên một ý nghĩa căn bản h n, không thể tháo lui, bởi vì theo tôi, không có hy vọng gì tướng đò c cuộc chiến tranh này về i

một Ngô Đình Diệm còn ngấm ngầm chính quyền. Càng không hy vọng gì Diệm hoặc bất cứ người nào trong gia đình Diệm có khả năng lãnh đạo đất nước và tranh thủ được sự hỗ trợ của những thành phần đáng kể trong dân chúng, như giới trí thức trong và ngoài chánh quyền, dân số cũng như quân số, chớ nói đến nhân dân Hoa Kỳ. Trong những tháng gần đây và đặc biệt trong những ngày gần đây, anh em Diệm đã làm cho những thành phần dân chúng nói trên chán ghét đến cực độ. Vì vậy, bản thân tôi hoàn toàn đồng ý với sách lược mà tôi được lệnh phải thi hành, chiểu công diển ngày cho nhất và qua. Có may thành công của cuộc đảo chánh tùy thuộc vào các tướng lãnh VN một mặt đó, những cũng tùy thuộc vào chúng ta, ít nhất cùng một mặt đó. Chúng ta phải khởi sự làm một công việc toàn diện để thúc đẩy các tướng lãnh hành động mau lẹ" (Telegram 375, Lodge to Stae Aug 29,1963, Box, National security files, John F. Kennedy library)

Bức công diển của đại sứ Lodge có thể tóm tắt như sau: chúng ta ngừng ở Mỹ, không thể lùi được nữa, phải lật đổ Ngô Đình Diệm.

Điều đáng nói, là: trong các công diển trước, đại sứ Lodge chỉ nói đến việc lôi kéo ông Nhu, lôi kéo hay giới ông Diệm để tùy các tướng lãnh. Nhưng trong bức công diển nói trên, đại sứ Lodge đã minh bạch nói đến sự cần thiết phải lôi kéo ông Diệm và gia đình ông Diệm.

Đại sứ Lodge viết tiếp: "Nếu các tướng lãnh đòi chúng ta phải công khai tuyên bố một việc như thế, chúng ta cũng sẵn lòng nhận làm điều đó, miễn là họ hiểu rằng họ sẽ phải khởi sự cùng một lúc với tôi tuyên bố của chúng ta".

Một số việc đã xảy ra, khiến đại sứ Lodge trở nên quyết liệt trong bức công diển. Sáng ngày 29/8, trưởng ngành nhân sự CIA và Lou Conein đã được gọi đến trụ sở MACV cho xem bức công diển của đại tướng Taylor gửi cho tướng Harkins trong đó có câu "các viên chức trong chính phủ đang suy nghĩ về bức công diển ngày 24/8". Buổi sáng hôm đó, Conein cũng có hẹn với tướng Dương Văn Minh, người được coi là lãnh tụ của cuộc đảo chánh. Cuộc gặp gỡ rốt là chiểu lệ, Conein đã được cho thấy của CIA không được hứa hẹn gì với tướng Minh. Số việc này đã khiến tướng Minh cảm thấy lo ngại, ông nghĩ rằng Mỹ đang chơi trò phớt lờ đi với các tướng để đảo chánh. Tướng Minh bèn đòi Mỹ phải tỏ ra hiểu rõ các tướng lãnh đảo chánh bằng cách ngừng việc như thế cho chế độ Ngô Đình Diệm.

Khi biết rõ câu chuyện của tướng Minh, đại sứ Lodge nắm lấy giới và đòi Richardson (trưởng ngành nhân sự CIA tại Saigon) cho biết lý do. Richardson bèn trả lời rằng: Hoa Kỳ hiện đang suy nghĩ về và có vẻ hơi tức giận với công diển ngày 24/8. Khi nghe vậy, đại sứ Lodge đã phải vội vàng gửi ngay

công điện n và b ngoại giao, không để nh r ng: M không th nào tháo lui đ c n a và ph i l t đ Ngô Đình Di m.

Chúng ta thấy: vai trò của M trong v đ o chánh 1963 đã quá rõ r t và quá l li u. Đ i s Lodge đã không để nh trong đ o n 2 của b c công điện. "c may thành công của cu c đ o chánh tùy thu c vào các t ng lãnh m t m c đ nào đó, không nó tùy thu c vào chúng ta, ít nh t cùng m t m c đ đó". Đ i s Lodge mu n nói r ng: n u M không tr c ti p và tích c c nhúng tay vào, thì cu c đ o chánh s ch ng bao gi thành công.

Nh ng còn m t s th c khác mà đ i s Lodge không nói ra, s làm n n lòng tòa B ch c. S th c đó, là: n u M không tr c ti p và tích c c nhúng tay vào, thì các t ng s ch ng bao gi dám đ o chánh ông Di m.

Và bây gi , chúng ta hãy suy nghĩ theo t ng giai đ o n.

1 - N u M tri t đ ng h ông Di m, không ch ng ông Di m, các t ng lãnh s ch ng bao gi dám đ o chánh.

2 - N u M không tri t đ ng h ông Di m, không ch ng ông Di m, các t ng lãnh cũng ch ng bao gi dám đ o chánh.

3 - N u M ch ng ông Di m, không ch ng đ i công khai, các t ng lãnh cũng s ch ng bao gi dám đ o chánh.

4 - N u M công khai ch ng ông Di m, không cho CIA đ n móc n i, các t ng lãnh cũng s ch ng bao gi dám đ o chánh.

5 - N u M cho CIA đ n móc n i, không l i không có m t hành đ ng c th và công khai nào ch ng t M quy t tâm l t đ ông Di m (nh c t vi n tr), các t ng lãnh cũng s ch ng bao gi dám đ o chánh.

Cái nọ u thì 5 đã xảy ra. Trong suốt thời gian tháng 8/1963, nhất là từ ngày đi sứ Lodge đến, Lucien Conein đến đến mốc nọ i khuấy n khích các tòng lãnh đến o chánh nhất là hĩa hĩa n rĩa ng Mĩ sĩa triĩa t đến ỹ hĩa trong thì i gian chuyĩa n tiĩa p sau khi bĩa máy chính quyĩa n trung ỹ ỹ ng bĩa phá sĩa p. Mĩ c dù vĩa y, các tòng lãnh vĩa n không dám hành đến ng. Hĩa n ai hĩa t, hĩa thuĩa c nĩa m lòng bĩa hĩa c 1960 cĩa đĩa i tá Nguyĩa n Chánh Thi. Hĩa ý thì c mĩa t cách sâu sĩa c rĩa ng: nĩa u Mĩ không đến n thân, nĩa u Mĩ không nhĩa p cuĩa c, thì cuĩa c đến o chánh sĩa chĩa ng bao giĩa thành công. Chĩa ng nhĩa ng không thành công, mà còn mang hoĩa . Hĩa cũng ý thì c mĩa t cách sâu sĩa c rĩa ng: sĩa nhĩa p cuĩa c và đến n thân cĩa a Mĩ phĩa i đến c thì hiĩa n bĩa ng hành đến ng cĩa thì nhĩa t, ngoĩa n mĩa c nhĩa t và đến khích đến ng quĩa n chúng nhĩa t, đó là: chính quyĩa n Mĩ phĩa i cĩa t viĩa n trĩa và tuyên bĩa cĩa t viĩa n trĩa . Chĩa trong trĩa ỹ ng hĩa p đó và chĩa vĩa i điĩa u kiĩa n đó, hĩa mĩa i dám đến o chánh.

Các tòng lãnh trong nhóm đến o chánh, tòng Trĩa n văn Đôn, tòng Trĩa n Thiĩa n Khiêm, tòng Dĩa ỹ ng văn Minh, và kĩa cĩa tòng Lê văn Kim - ngĩa ỹ i có ý thì c chính trĩa nhĩa t trong nhóm - không phĩa i là nhĩa ng con ngĩa ỹ i chính trĩa , hoĩa c cách mĩa ng. Vì vĩa y hĩa thiĩa u hĩa n cái khí phách và can trĩa ỹ ng cĩa a nhĩa ng con ngĩa ỹ i chính trĩa hoĩa c cách mĩa ng. Hĩa không có tĩa m vóc cĩa a nhĩa ng ngĩa ỹ i lãnh đến o. Hĩa đến c đào tĩa o đến phĩa c từng và đến đến c ngĩa ỹ i khác lãnh đến o. Hĩa cĩa n phĩa i đến c ngĩa ỹ i khác lãnh đến o và hĩa cho có hiĩa u năng khi đến c ngĩa ỹ i khác lãnh đến o. Đó là mĩa t sĩa thì t đáng buĩa n. Sĩa thật ỹ y, quĩa c dân VN đã có đến p nhìn thì y ra sau khi ông Diĩa m bĩa i t đến .

5) Công điĩa n ngày 29/9 cĩa a ngoĩa i trĩa ỹ ng Rusk

Công điĩa n ngày 29/8 nói trên cĩa a điĩa i sứ Lodge đã đến c đến a ra mĩa xĩa thì i Hĩa i Đĩa ng An Ninh Quĩa c Gia nhóm hĩa p khĩa n cĩa p ngay hôm đó thì i tòa Bĩa chĩa c. Và buĩa i chiĩa u ngày 29/8, ngoĩa i trĩa ỹ ng Rusk cĩa p tĩa c đánh điĩa n cho đến i sứ Lodge biĩa t quyĩa t đến nh cĩa a hĩa i đến ng. Dĩa ỹ i đây là nhĩa g điĩa m chính:

a) Cho phép tòng Harkins (tĩa i nhĩa quân điĩa Mĩa thì i VN) đến c gĩa p các tòng đến o chánh đến nói cho hĩa biĩa t Mĩa triĩa t đến ỹ ng hĩa viĩa c loĩa i bĩa Ngô Đình Nhu, cũng nhĩa sĩa ỹ ng hĩa mĩa t cuĩa c đến o chánh có nhiĩa u cĩa may thành công, nhĩa ng Mĩa không đến tính viĩa c trĩa c tiĩa p dùng quân đến i Mĩa đến tiĩa p tay cho nhóm đến o chánh.

Cho phép đến i sứ Lodge đến c quyĩa n loan báo viĩa c Mĩa ngĩa ng viĩa n trĩa cho chánh quyĩa n Ngô Đình Diĩa m, vào thì i điĩa m vĩa i nhĩa ng điĩa u kiĩa n do tòa đến i sứ iĩa a chĩa n. (Cablegram from secretary Rusk to Ambassador Lodge Aug 29/8/63, đến c in lĩa i trĩa n vĩa n đến i sĩa 40 trong The Pentagon Papers, tr. 198-199)

Cũng ngày hôm đó (29/8), TT Kennedy gọi mặt mặt điện cho đại sứ Lodge, xác nhận triết đề nghị hạm vi của lực lượng chính quy quân Ngô Đình Diệm. Nhưng tình thế không đúng ý với đội chính quy quân Mỹ "không còn được thoái lui". Ông bảo đảm rằng bất cứ thất bại trong việc Vượt Con Heo tại Cuba năm 1961, vì vậy ông khuyên đại sứ Lodge phải cố gắng hết sức. Bí mật điện viết: "Kính nghiêm cấm cho tôi biết rằng: hành động mà thất bại sẽ tại hải quân là không hành động và bị coi là thiêu hủy quy... Chúng ta hành động, là để thắng. Vì vậy, thà đi ý (không hành động) còn hơn là (hành động mà) thất bại" (Telegram Kennedy to Lodge Aug 29/8/63, national security files, John F. Kennedy library)

Trong hai ngày cuối cùng của tháng 8/63, tòa Bạch Ốc bận rộn với việc triển khai doanh hành quân của mặt đoàn quân viễn chinh. TT Kennedy và các cố vấn của ông ở trong tình trạng báo động. Tất cả trí não và ý chí của tòa Bạch Ốc đều hướng về mặt cuộc đảo chánh sắp xảy ra bất cứ giờ phút nào tại miền Nam VN để lật đổ chính quyền Ngô Đình Diệm.

Vì TT Kennedy cho rằng tình thế đã ra tay hành động là phải thắng, cho nên quân lực Mỹ đã được huy động để tránh cho nước Mỹ mất việc Vượt Con Heo thất bại. Mặt lực lượng được nghiêm hải quân gồm tàu chiến trực thăng đổ bộ và khu trục hạm được lệnh tuần tra ngoài khơi VN. Tại Okinawa, hai tiểu đoàn thủy quân lục chiến Mỹ tăng cường, tổng cộng 3 ngàn người, được đặt trong tình trạng báo động 24/24. Mặt dù vậy, ngoại trưởng Rusk vẫn không an tâm, ông lo sợ quân đảo chánh có thể bắt quân đội chính phủ đề phòng và cuộc nổi súng sẽ kéo dài trong nhiều ngày. Ông đòi Hillsman phải trình mặt bộ phân tách tình hình và cho biết những khả năng về phía Mỹ để giúp nhóm đảo chánh thành công mau lẹ. Hillsman trình bộ phân tách, trong đó có câu: "Nếu cần, chúng ta sẽ đưa quân chiến đấu Mỹ vào Saigon để giúp quân đảo chánh lật đổ chính quyền". Nguyên văn: if necessary, we should bring in US combat troops to assist the coup group to achieve victory (Memorandum Hillsman to Rusk, Aug 30, 63, Chicago Sun Times, June 23, 1971, được trích dẫn trong Kennedy in Vietnam, trang 126)

Về phần đội trưởng Harkins, tuân theo chủ trương của TT Kennedy, ông mời trưởng Trần Thiệu Khiêm tại bàn doanh MAGV sáng ngày 31/8 và cho trưởng Khiêm biết: "Nếu các trưởng lãnh sự nòng cốt ở Diệm, Hoa Kỳ sẽ ủng hộ". Trưởng Khiêm bèn đi gặp trưởng Đoàn Văn Minh, rồi chiều hôm đó trở lại báo cho trưởng Harkins biết rằng trưởng Đoàn Văn Minh đã thôi không nghĩ đến chuyện đảo chánh nữa, vì lý do: nhóm đảo chánh không được lực lượng được động viên quân chính phủ. Sự thật, đó chỉ là mặt lợi ích. Lý do sâu xa đã khiến nhóm đảo chánh ngưng lại, là: họ không tin Mỹ đã thực sự đến thân. Họ chỉ đợi Mỹ mặt hành động dứt khoát và chắc chắn, tức là cúp viễn trệ và tuyên bố cúp viễn trệ, đi mà Mỹ do đó chắc chắn dám làm. Cuộc đảo chánh vào cuối tháng 8 đã không xảy ra, như Mỹ đã kiên.

6) Lợi tuyên bố của TT Kennedy ngày 2/9

Việt các t...ng lãnh Saigon ng...ng l...i không đ...o chánh, đ...c Hoa Th...nh Đ...n coi nh... là m...t th...t b...i c...a chính ng...i M... . H...i đ...ng ANQG và các c... v...n tòa B...ch...c h...p liên miên đ... tìm bi...n pháp đ...i phó v...i tình th... m...i. V...n đ... anh em ông Di...m b...ng nhiên mang m...t kích th...c l...n h...n: đó là kích th...c c...a chính nghĩa Hoa K... trong vùng Đông Nam A'.

Các ông Hillsman, Harrman và Katenburg (thu...c b... ngo...i giao) v...n ch... tr...ng ph...i l...t đ... ông Di...m đ... tăng c...ng hi...u năng chi...n đ...u ch...ng c...ng c...a mi...n Nam, n...u không, ng...i M... s... ph...i rút kh...i mi...n Nam. Ngo...i tr...ng Rusk không đ...ng ý, ông ch... tr...ng không rút kh...i mi...n Nam mà cũng không l...t đ... Ngô Đình Di...m. Riêng phó t...ng th...ng Johnson thì đ...t khoát. Theo ông, ng...i M... không nên l...t đ... ông Di...m, vì sau đó s... không tìm đ...c ng...i lãnh đ...o có t...m vóc nh... ông Di...m. PTT Johnson còn nói: "chúng ta nên ch...m đ...t cái trò v...a đánh tr...ng v...a ăn c...p và tr... l...i nói chuy...n th...ng v...i chính quy...n Saigon". Nguyên văn: we should stop playing cops and robbers and get back to talking straight to Saigon Government" (The Pentagon Paper, p. 174)

Đang khi đó TT Kennedy t... ra vô cùng b...c b...i

Ngày 2/9 TT Kennedy lên đài truy...n hình CBS, tuyên b...: "chúng ta th...y nh...ng cu...c đàn áp Ph...t giáo (t...i mi...n Nam VN) là nh...ng hành đ...ng c...c k... thi...u khôn ngoan. Và bây gi... chúng ta không th... làm gì khác h...n là kh...ng đ...nh m...t cách rõ r...t r...ng: chúng ta không nghĩ đó là ph...ng th...c đ... chi...n th...ng CS" .

Ký g...a Walter Conkrite h...i: "Li...u chính quy...n Ngô Đình Di...m có còn thì gi... đ... l...y l...i s... h...u thu...n c...a qu...n chúng hay không ?" TT Kennedy tr... l...i: "còn, n...u h... ch...u thay đ...i chính sách, và có l... thay đ...i c... nhân s...".

Trong b...i c...nh chính tr... lúc đó, ai cũng hi...u r...ng: khi ám ch... đ...n m...t s... thay đ...i nhân s... trong chính quy...n Ngô Đình Di...m, TT Kennedy mu...n nói đ...n vi...c lo...i b... Ngô Đình Nhu. Đây là l...n đ...u tiên trong l...ch s... bang giao M...-Việt, m...t v... t...ng th...ng Hoa K... công khai và minh th... lên án chính quy...n mi...n Nam. Nghiêm tr...ng h...n, t...ng th...ng Hoa K... đã công khai k...t t...i anh em ông Di...m "đàn áp Ph...t giáo". T...ng th...ng Hoa K... đã công khai đ...ng vào hàng ngũ c...a nhóm đ...u tranh quá khích t...i Saigon đang đòi l...t đ... chính quy...n.

T...ng th...ng Hoa K... đã công khai đ...ng hóa nhóm quá khích ây v...i Ph...t giáo, và đã minh th...

đồng hóa nhóm quá khích gây với nhân dân VN. Những sai lầm thô bạo nói trên đã hù dọa đồng các tác giả sau này phê phán nghiêm khắc, coi đó như những xu hướng đồng của chính quyền Kennedy.

Cùng ngày 2/9 tại Saigon, tờ Times of Vietnam (của chính phủ) kéo tới liên cáo CIA âm mưu đảo chính chống lại chính quyền miền Nam VN. Bang giao giữa dinh Đốc Lỗ và tòa Bạch ốc đã căng thẳng lại càng căng thẳng hơn. Sự kiện này đã đồng nhóm đấu tranh quá khích tại Saigon triền đấu khai thác. Nó cũng đồng nhóm chống Ngô Đình Diệm trong tòa Bạch ốc triền đấu khai thác.

Đang khi đó, anh em ông Diệm càng ngày càng tỏ ra quy thuận đối với nhóm đấu tranh quá khích, cũng như đối với những đòi hỏi của tòa Bạch ốc.

7) Công điện số 478, đi sứ Lodge gửi bộ ngoại giao

Sau những lời tuyên bố của TT Kennedy trên đài truyền hình CBS, tòa Bạch ốc vẫn không tìm thấy gì rõ rệt, nhất là không tìm thấy gì pháp cho vấn đề Ngô Đình Diệm. Đúng lúc đó Robert Kennedy xuất hiện.

Robert Kennedy

Trong một phiên họp các cố vấn về chính sách đối ngoại của TT Kennedy tại tòa Bạch ốc, Robert Kennedy nói: "Nếu chúng ta không thể đồng chí chiến tranh VN đồng bất cứ một chính thể nào tại miền Nam, thì bây giờ là lúc Hoa Kỳ nên rút khỏi miền Nam. Những nhu cầu đồng như rằng chống Ngô Đình Diệm là một trở ngại cho cuộc chiến tranh, thì đi sứ Lodge phải đồng trao cho toàn quyền hành đồng để đem lại những thay đổi cần thiết".

Vấn đề cốt yếu trong lời đồng đồng ra, nhất là vấn đề cốt lõi đồng của Lỗ đồng đồng Đốc Bitt do đi tá Lê Quang Tung chuyển. Và vấn đề đồng chính quyền Ngô Đình Diệm lời đồng đem lên thềm xanh của tòa Bạch ốc.

Robert Kennedy, thay mặt anh ruột, đồng nghị Ngũ Giác Đài cho biết ý kiến của các cố vấn quân sự tại chiến trường miền Nam để giúp tòa Bạch ốc có đủ kiến thức tìm một giải pháp đáng và dứt khoát cho vấn đề VN.

Đi tiếp ông Taylor, tham mưu trưởng liên quân HK, bên cạnh trung tá ông Victor Krulag đi VN. Roger Hillsman, vì sợ Ngũ Giác Đài không am hiểu chính trị và sợ gây trở ngại cho công tác ông luật sư Ngô Đình Diệm, cho nên bên cạnh ông Joseph Mendenhall cùng đi với ông Krulag.

Phái đoàn "tìm kiếm thật" đến VN ngày 7/9, và trở về Hoa Thịnh Đốn ngày 9/9. Trong hai ngày, họ đã tìm thấy sự thật!

Ngày 10/9, TT Kennedy và các cố vấn họp khẩn cấp tại tòa Bạch Ốc để nghe phái đoàn tiếp ông trình và chuyển đến tìm kiếm thật.

Theo Mendenhall (thuộc phe Hillsman - Do Thái) thì chính quyên Ngô Đình Diệm đang đi đến sắp đổ toàn diện, dân chúng sợ và ghét vì chính ông Ngô Đình Nhu tình hình có thể đưa đến mất cuộc chiến tranh tôn giáo, họ cần một phong trào quần chúng riêng để đi theo VC. Mendenhall kết luận: "Nhu phải ra đi, nếu chúng ta muốn thực hiện cuộc chiến tranh VN" (Memorandum of conference with the president, sept 10, 1963, Box 316, national security files, John F. Kennedy library, được trích dẫn trong Kennedy in Vietnam, trang 135)

Quan điểm của ông Krulag thì hoàn toàn khác. Theo ông Krulag thì cuộc chiến của quân sự vẫn đang tiến hành với một nhịp độ đáng khâm phục. Cuộc kháng hào chính trị cũng có ảnh hưởng đến, nhưng không bao nhiêu, VC sẽ thua, nếu Mỹ vẫn tiếp tục những chính sách hiện tại về quân sự và xã hội, không cần lý do những thí nghiệm xét trị mị dân của chính quyên Ngô Đình Diệm (Report, Visit to Vietnam, 7-8, sept 1963, Box 316, national security, JFK library, được trích dẫn trong Kennedy in Vietnam, trang 135)

Nghe xong phúc trình đối chiếu nhau của hai người cùng đi trong một phái đoàn tìm kiếm thật, TT Kennedy chỉ còn biết kêu gọi.

Chính lúc đó, đi sứ Lodge lại nhẩy vào vòng chiến, lần này với sự trợ giúp và quyên góp ít nhiều của một nhà ngoại giao Tây phương. Trong một công điện được gửi về Hoa Thịnh Đốn (công điện số 478) đi sứ Lodge khẳng định rằng: chính quyên miền Nam đã hoàn toàn tách rời ra khỏi thế giới. Ông ví chính Diệm với một chiếc tàu đang chìm xuống biển. Ông chỉ trích chính quyên Mỹ phải cố gắng một lần nữa để khích lệ một cuộc đảo chánh. Và ông kết luận: "đã đến lúc HK phải dùng mọi tài liệu hiểu có trong tay để lật đổ chính quyên hiện tại và thiết lập một chính quyên khác". Nguyên văn: The time has arrived for the US to use what

effective sanctions it has to bring about the fall of the existing government and the installation of another" (Telegram 478, Saigon to State, Box 316, nationalsecurity file JFK library, được trích dẫn trong Kennedy in Vietnam, trang 138)

Trong công điện, đại sứ Lodge còn cho biết: biện pháp chế tài hậu hiều nhất, sẽ là cắt viện trợ trong một số lãnh vực cần thiết, như một tín hiệu rõ ràng cho chính phủ mà các tướng lãnh VN đã từng yêu cầu hai tuần trước tháng 8 vừa qua.

8) Công điện ngày 17/9, tòa Bức cho các đại sứ Lodge.

Công điện số 478 của các đại sứ Lodge được đem ra mở họp các hội đồng ANQG. Và ngày 17/9, tòa Bức cho các đại sứ Lodge một công điện tóm tắt và xác quyết lập trình của Hội đồng về những biện pháp đối phó với tình hình miền Nam. Bức công điện gồm 10 điểm. Dưới đây là những điểm chính:

a/ Tòa Bức cho các thành viên có các hội đồng lập ra Ngô Đình Diệm lúc này (điểm 2 của công điện).

b/ Tòa Bức cho phép đại sứ Lodge được tùy nghi trì hoãn những cuộc cung cấp hoặc chuyển tiền viện trợ của bất cứ một cơ quan Mỹ nào cho chính quyền miền Nam, nếu đại sứ Lodge nghĩ rằng những cuộc cung cấp hoặc chuyển tiền viện trợ này không có lợi cho Mỹ. Tòa Bức cũng nhấn mạnh rằng đại sứ Lodge nên xác định quy định này để hạn chế tối đa những hình thức viện trợ cho (hoặc qua) Ngô Đình Nhu hoặc những cá nhân liên hệ với Nhu, tức như Lê Quang Tung (điểm ba).

c/ Tòa Bức cho các thành viên cho đại sứ Lodge phải tuân chính quyền Ngô Đình Diệm phải cải thiện, như: thả hết sinh viên và Phật tử, cho báo chí được tự do ngôn luận, giải phóng một số và cần thiết sát chiến đấu vào nhiệm vụ hành quân tiêu diệt CSVN thay vì thiêu hủy trại lập, cải thiện các, chấp nhận từ bỏ vũ khí chấp nhận phái đoàn Phật giáo quốc gia đến để tra tấn VN, hãy bắt đầu số 10 (điểm 4)

d/ Tòa Bức cho các thành viên đại sứ Lodge phải làm áp lực buộc Ngô Đình Nhu ra khỏi VN (điểm 6)

e/ Tòa Bßc ßc khuyên đßi sß Lodge nên mß lßi và tßp tßc đßi thoßi vßi TT Dißm và thßu lßm tin tßc tình báo (đßm 8)

f/ Tòa Bßch ßc khuyên chß đßi ý kißn cßa đßi sß Lodge đßi vßi chßng trßnh phßc hßa ß trên, trßc khi tòa Bßch ßc có quyßt đßnh cußi cùng.

Đây chß là mßt kß hoßch tßm thßi (Telegram 63516, White House to Lodge Sept 17, 63, The Pentagon Papers, p. 206)

Đßc bßc công đßn trên, chúng ta thßy tòa Bßch ßc vßn giß vßng chß trßng phßi lßt đß ông Dißm. Nhßng vì chßa có cß hßi tßt đß lßt đß ông Dißm, nên tòa Bßch ßc phßi đßa ra mßt kß hoßch tßm thßi đß đßi phó vßi tình hình tòa Bßch ßc ban cho đßi sß Lodge toàn quyßn tu chính. Và tòa Bßch ßc sß chß đßa ra quyßt đßnh cußi cùng, sau khi nhßn đßc phßc đßp cßa đßi sß Lodgß

9) Công đßn ngày 19/9, đßi sß Lodge gßi TT Kennedß

Công đßn nói trên cßa tòa Bßch ßc không làm cho đßi sß Lodge hài lòng. Ông không mußn tßp xúc vßi ông Dißm. Ông cho rßng: đß nghß cßi tß cũng nhß đòi ông Dißm phßi loßi bß Ngô Đßnh Nhu, là mßt vißc làm vô ích. Trßc sau, ông vßn chß trßng phßi lßt đß ông Dißm đß cßi thißn mißn Nam.

Ngày 19/9, đßi sß Lodge gßi cho TT Kennedy mßt công đßn gßm 11 đßm. Dßi đây là nhßng đßm chính:

a/ Đßng ý vßi tòa Bßch ßc rßng hißn nay chßa có cß hßi tßt đß lßt đß Dißm, vì vßy phßi tßm thßi làm bßt cß nhßng gß chúng ta có thß làm đßc, trong khi chß đßi cß hßi đó đßn (đßm 1).

b/ Không kß vßng lßm vào nhßng cußc tßp xúc vßi Dißm, cũng nhß không kß vßng lßm vào nhßng hßa hßn cßi tß cßa Dißm (đßm 2).

c/ Không nghĩ rằng việc công khai tiếp xúc với Diêm có thể giúp quy tụ tha đáng nhẽ ra sẽ không xảy ra. Theo Duồng Văn Minh cho biết tại đây, thì : VC càng ngày càng lớn mạnh, càng được lòng dân, những cuộc bắt bớ và tiếp tục, các nhà tù đầy ắp, thêm nhiều sinh viên đã đi theo VC, chính quyên càng ngày càng tham nhũng và ăn cướp tiền của trong M (điểm 4)

d/ Đang nghiên cứu biện pháp ngăn chặn và trong đó không gây ra sự sợ hãi về kinh tế và trong đó cho nên là cần phải có quân đội (điểm 5).

e/ Đồng nghị tòa Ban chấp hành xét vấn đề này hàng loạt quân đội bị tiếp xúc với chính quyền Ngô Đình Diêm. Ban chấp hành nói như sau: "Tôi cũng nghĩ rằng bất cứ biện pháp nào mà chúng ta tìm được, phải được tiếp tục nếu liên quan đến một cuộc đảo chánh có triển vọng thành công. Ngoài việc tôi nói trên, các biện pháp tài trợ sẽ không được áp dụng. Trong hàng loạt đó, tôi nghĩ rằng chúng ta nên tiếp tục tiếp xúc với Big Minh và thúc giục ông ta tiếp tục, nếu ông ta xem ra còn muốn hành động. Tôi (Cabot Lodge) được biết nghĩ rằng tòa Ban chấp hành nên nghiêm chỉnh nghiên cứu xét vấn đề này hàng loạt quân đội VN bị tiếp xúc với chính quyền". Nguyễn Văn Cửu cùng: I particularly think that the idea of supporting a Vietnamese Army independent of the government should be energetically studied. (Cablegram 544, ambassador Lodge to State dept., "For President only", sept 19, 63, The Pentagon Papers, p. 208-209)

Chúng ta cần ghi nhận những điều sau đây, liên quan tới các công việc nói trên.

1/ Đồng sự Lodge bác bỏ việc mà là những cuộc tiếp xúc với ông Diêm. Ông vẫn chỉ tiếp xúc với Ngô Đình Diêm.

2/ Đồng sự Lodge dùng lá thư của đồng sự Duồng Văn Minh để lên án TT Ngô Đình Diêm.

3/ Đồng sự Lodge chỉ tiếp xúc với đồng sự Văn Minh, thúc đẩy đồng sự Văn Minh làm đảo chánh.

4/ Đồng sự Lodge thúc đẩy tòa Ban chấp hành phải nghiên cứu xét vấn đề này hàng loạt "mặt quân đi VN được tiếp xúc với chính quyền trung ương". Nói cách khác, mặt quân đi VN không chịu mệnh lệnh của và tiếp xúc với kiêm Tổng Tội Lành Tội Cao QLVNCH. Nói cách khác; mặt quân đi không nằm trong hàng

thông chính quy định hợp hiến của quốc gia miền Nam. Nói cách khác: một quân đội chủ mưu như
lãnh của ngoại bang và phục vụ ngoại bang trong những mưu đồ bất chính của ngoại bang.

Giữa tháng 1/63, một phát đoàn gồm một nghìn người quốc phòng McNamara và đội trưởng Taylor
đến TT Kennedy cùng sang VN để thăm dò tình thế, đồng thời lập tính toán về việc một cuộc
đảo chánh tại miền Nam. Phái đoàn rời Saigon ngày 2/10. Bốn phúc trình của họ liên quan về
tình hình quân sự, những bị quan về tình hình chính trị. Họ khuyến cáo TT Kennedy phải áp
đặt những biện pháp chặn tài trợ kinh tế đối với TT Diệm. Một trong những biện pháp đáng
là: ngừng viện trợ cho chính quyền Ngô Đình Diệm.

Một điểm đáng ghi nhận là: trong chuyến đi, trưởng Taylor và người trưởng quốc phòng McNamara
đi đích thân đến thăm trưởng Đoàn Văn Minh.....

10/ Công điện ngày 5/10, gửi sđ Lodge gửi Bộ Ngoại Giao

Ngày 2/10, khi phái đoàn McNamara-Taylor rời Saigon để trở về Hoa Thịnh Đốn, thì Lucien
Conein đến làm việc tại sđ Lodge phải một lần những cuộc tiếp xúc với trưởng Trần Văn Đôn.
Hai người gặp nhau tại bãi biển Nha Trang. Trong cuộc gặp gỡ, trưởng Đôn cho Conein biết:
nhóm đảo chánh đã thuyết phục được trưởng Tôn Thất Đính, và quân đi đã sẵn sàng để lật đổ
ông Diệm. Trưởng Đôn cũng yêu cầu Conein đích thân đến gặp trưởng Minh.

Ngày 5/10, gửi sđ Lodge gửi về bộ ngoại giao một công điện gồm 10 điểm để trưởng trình về
cuộc tiếp xúc giữa Conein và trưởng Minh. Dưới đây là những điểm chính:

a/ Trung tá Lucien Conein tiếp xúc với Trưởng Văn Minh trong một giờ mười phút, tại bàn doanh
của Trưởng Văn Minh trưởng Lê Văn Duyet. Conein đã được phép của tòa đại sứ để làm việc này.
Họ chỉ có hai người và nói với nhau bằng tiếng Pháp (điểm 1).

b/ Trưởng Văn Minh nói với Conein rằng ông ta cần phải biết rõ lập trường của chính quyền M
đối với một cuộc thay đổi chính quyền tại miền Nam trong một thời gian lại rất gần. Trưởng Văn
Minh cho biết: nhóm đảo chánh, ngoài ông ta ra, gồm các trưởng Trần Văn Đôn, Lê Văn Kim và
Trần thiệu Khiêm (điểm 2).

c/ Đồng ng văn Minh cho biết ông ta không thể giúp được bất kỳ ai trong việc thay đổi chính quyền, nhưng ông ta rất cần chính quyền Mỹ cam kết rằng sẽ không tìm cách làm hỏng kế hoạch của ông ta (điểm 3).

d/ Đồng ng văn Minh phác họa ba kế hoạch để thay đổi chính quyền. Thứ nhất, ám sát Ngô Đình Nhu, Ngô Đình Cẩn và gia đình Diệm. Thứ hai bao vây thủ đô Saigon bằng những đơn vị khác nhau, bất kỳ là những đơn vị đơn trú tại Bến Cát. Thứ ba: trực tiếp giành quân đánh nhau với quân chính phủ. Đồng ng văn Minh cho biết Nhu có thể trông cậy vào một số quân trung thành khoảng 5,500 binh sĩ (điểm 5).

e/ Đồng ng văn Minh cho biết ba người nguy hiểm nhất miền Nam là Ngô Đình Nhu, Ngô Đình Cẩn và Ngô Đình Diệm. Conein nói: Lê Quang Tung là người đáng sợ hơn, thì Đồng ng văn Minh trả lời: Khi tôi lo ngại trước Nhu, Cẩn và Diệm rồi, thì Tung sẽ quỳ xuống trước mặt tôi (điểm 7).

f/ Đồng ng văn Minh nói rằng ông ta rất thích một vai trò của Trần Thiệu Khiêm. Trần Thiệu Khiêm có thể đã đi hàng hai trong vòng tháng 8 vừa qua. Trước đó, CIA đã đưa cho Khiêm họa đồ căn cứ Long Thành và bản kê khai vũ khí tại căn cứ này để Khiêm trao đổi cho Đồng ng văn Minh. Nay Đồng ng văn Minh muốn có bản sao những tài liệu đó để chỉ ra với những tài liệu mà Khiêm đã trao cho ông ta (điểm 8).

g/ Đồng ng văn Minh cho biết một trong những lý do khiến ông ta phải hành động gấp rút, là: nhiều sĩ quan chủ yếu trung đoàn, tiểu đoàn và đội cũng đang tập trung dồn ra trước mặt những cuộc đảo chánh riêng, họ có thể bất ngờ và di chuyển cho đội của họ (điểm 9) (Telegram 1445, Lodge to State, oct 5, 63, The Pentagon Papers, p. 213).

Chúng ta nên ghi nhận những điểm quan trọng sau đây:

Thứ nhất: trước khi đảo chánh, đồng ng Đồng ng văn Minh muốn biết rõ lập trường dứt khoát của Hoa Kỳ về việc thay đổi chính quyền Ngô Đình Diệm. Đây là một hình thức xin phép, trước khi hành động. Nhóm đồng ng lãnh VN chủ yếu đảo chánh, khi biết chắc Mỹ cho phép đảo chánh và bắt đèn xanh cho phép đảo chánh.

Thư hai: CIA Mỹ đã vẽ họa đồ căn cứ Long Thành (tức căn cứ của Lực lượng Địch Biệt trung thành với ông Diệm), và lập bản kê khai vũ khí của căn cứ này trao cho nhóm tình nguyện lãnh đạo chánh.

Cũng ngày 5/10, đại sứ Lodge gửi thêm mật điện văn nã và vẽ bản ngoi giao đợ nghợ cho phép Conein, trong cuộc tiếp xúc lần đầu tiên với tình nguyện Địch nguyện văn Minh, đề nghị: thả nhốt, họa vẽ và tình nguyện Minh rằng Hoa Kỳ sẽ không tìm cách làm hỏng cuộc đợ chánh của ông ta.

Thư hai: cam kết với tình nguyện Minh rằng HK sẽ tiếp tục vi phạm cho VN sau khi đợ chánh, miễn là chính quyền mới họa tranh thủ nhân tâm và chiến thắng CS (The Pentagon Papers, p. 215).

11/ Công điện ngày 5/10, TT Kennedy gửi đại sứ Lodge.

Cũng ngày 5/10, TT Kennedy gửi mật điện, ra lệnh cho đại sứ Lodge không nên ngấm khuynh khích mật cuộc đợ chánh. Nhưng ông cũng lệnh cho đại sứ Lodge phải cấp tiếp bí mật nhàn điện và tiếp xúc với nhợng ngợi có thể thay thế ông Diệm. Ông căn dặn đại sứ Lodge phải tuyệt đối bí mật và hành động khôn khéo, đợ sau này chính quyền Mỹ có thể chợi cải mật cách đợ dàng là đã không nhúng tay vào vẽ lốt đợ Ngô Đình Diệm (Telegram 63560, White House to Lodge Aug 5, 63, The Pentagon Papers p. 215).

Chúng ta ngạc nhiên vẽ thái đợ khó hiểu và đợy mâu thuẫn của TT Kennedy. Ông lệnh cho đại sứ Lodge phải cấp tiếp bí mật nhàn điện và tiếp xúc với nhợng ngợi có thể thay thế ông Diệm. Sự thả, không có gì khó hiểu. TT Kennedy đã gửi mật điện nói trên, trước khi nhàn đợc bí công đợn số 1445 mừng 5 tháng 10 của đại sứ Lodge cho biệt rợng Địch nguyện văn Minh đã sẵn sàng đợ lốt đợ ông Diệm.

Sau khi nhàn đợc công đợn 1445 báo tin tình nguyện Địch nguyện văn Minh đã sẵn sàng đợ đợ chánh, TT Kennedy gửi ngay điện văn dợi đây cho đại sứ Lodge.

12/ Điện văn ngày 6/10, TT Kennedy gửi đại sứ Lodge Điện văn này có hai đợn quan trọng.

Đoạn mở đầu có câu sau đây: "Đành rằng chúng ta không muốn xúi dục một cuộc đổ o chánh, nhưng chúng ta cũng không nên để lại cơ hội cho những kẻ HK sẽ ngăn chặn một cuộc thay đổi chính quyền và sẽ tiếp tục vi phạm nhân quyền và quân sự cho chế độ mĩ".

Đoạn hai của điện văn vẫn có đoạn sau đây: "vì vậy nên để được biết rằng Dồng văn Minh, ông đã đi sâu phân tích nghiêm túc những nghi vấn về việc cho nhân viên (tức Conein) đến nói với Minh rằng: trong tình trạng hiện tại biết hiện tại của nhân viên, nhân viên không thể nghiêm túc trình bày lên cấp trên của họ. Muốn trình bày cấp trên và được cấp trên của họ xét, nhân viên cần phải có những chỉ thị từ chính quyền một cách rõ ràng rõ ràng để họ có thể tin tưởng và thành công. Với tin tức được cung cấp cho tôi nay, nhân viên không thể có tin tưởng về việc đó. (Telegram 74228, White House to Lodge, Oct 6, 63, The Pentagon Papers, p. 216)

Chúng ta nhận thấy rõ sẽ biết rằng và để được biết rằng của những kẻ mà phó tướng tướng Johnson đã gọi là "vua đánh trống vua ăn cơm". TT Kennedy và những kẻ ở tòa Bạch Ốc cũng nói rằng với luật đi là "không khuyến khích cuộc đổ o chánh và cũng không ngăn chặn cuộc đổ o chánh", họ có thể rửa sạch hai bàn tay khỏi việc của họ trước công chúng. Quyển "Kennedy in Vietnam" mới ra mai như sau: "sẽ phân biệt giữa khuyến khích một cuộc đổ o chánh và "không làm hỏng một cuộc đổ o chánh" là một việc khác biệt khác biệt không thể nhầm lẫn giữa hai việc này. Mối liên hệ giữa Nam, Việc Mỹ họ đang họ kinh tế quân sự cho nhóm đổ o chánh sẽ có hậu quả khuyến khích các tướng lĩnh làm đổ o chánh, cũng như việc Mỹ để đưa tiếp tục vi phạm nhân quyền đã từng có hậu quả làm nản lòng những người âm mưu đổ o chánh trước đó" (sách đã dẫn, trang 148).

William Colby, cựu giám đốc CIA tại VN, sau này cũng nói: "trong các công điện, người ta cần nhắc đi nhắc lại rằng chính các tướng lĩnh VN mới là kẻ sẽ quyết định về việc lật đổ ông Diệm, chứ không phải chúng ta. Luật đi này để nghe họ nói, nhưng thật ra nó phản ánh một thực tế, nếu bạn nghĩ đến cái thực tế của quan trọng của người Mỹ tại VN" (sách đã dẫn, trang 148).

Chúng ta cũng thấy rõ TT Kennedy quyết tâm và mong muốn lật đổ TT Diệm. Khi được biết rõ ý định của tướng Dồng văn Minh muốn đổ o chánh, ông vội vàng ra lệnh cho tòa đại sứ phải lập tức phải kiểm tra xem kẻ họ cho đổ o chánh có những tin tưởng và thành công hay không. Tại sao TT Kennedy lại muốn biết điều đó? Câu trả lời nằm ngay trong câu hỏi. TT Kennedy muốn biết rõ, để còn biết đèn xanh cho các tướng lĩnh khác sẽ.

13/ Công điện ngày 25/10, gửi sđ Lodge gửi Bundy.

Ngày 6/10, chính quyền Kennedy cắt viện trợ. Tín hiệu đã được đưa vào bằng tin và được gửi đến các tướng lãnh VN. Saigon lên cơn sốt đổ chánh. Nhóm tướng lãnh phản loạn coi đó như là một bước ngoặt cho thế chống mình tòa Bạch ốc đã thực sự dồn thân và thực sự ngừng hỗ trợ ông Diệm. Tin đồn sốt có đổ chánh và cuộc đổ chánh được Mĩ lan truyền trong dân chúng như khói thuốc pháo. Riêng tòa đại sứ Mĩ tại Saigon, họ dồn mọi nỗ lực để chuyển đưa vài kim cương trong vích tiếp sức với các tướng lãnh.

Ngày 25/10, đại sứ Lodge gửi công điện số 1964 cho George Bundy, cố vấn an ninh quốc gia HK. Về công điện gồm 8 điểm. Điểm đầu tiên là những điểm chính:

a/ Nhân viên của tôi (Lucien Conein) vẫn thi hành nghiêm chỉnh những chức trách của tôi. Chính tôi đích thân chấp thuận mọi cuộc gặp gỡ giữa Conein và Đôn (điểm 2 của bức công điện).

b/ Đôn và các tướng lãnh của ông ta đang thực sự tìm cách thực hiện một sự thay đổi trong chính quyền. Tôi không tin rằng đây là một cuộc đổ chánh giữa của Ngô Đình Nhu. Trong trường hợp cuộc đổ chánh thật bất ngờ, cũng như trong trường hợp cuộc đổ chánh CIA của Nhu thành công, tôi tin rằng sẽ liên hệ của chúng ta cho tới ngày hôm nay qua Lucien Conein vẫn còn là điều có thể dè dặt chờ đợi. Cơ quan CIA hoàn toàn sẵn sàng để cho tôi có thể phỏng vấn Conein bất cứ lúc nào (điểm 4).

c/ Chúng ta không muốn làm hỏng một cuộc đổ chánh cũng như chúng ta không có ngay một thể để làm hỏng một cuộc đổ chánh, khi mà chúng ta không biết rõ những gì đang xảy ra (điểm 5).

d/ Chúng ta không nên làm hỏng một cuộc đổ chánh, vì hai lý do. Thứ nhất, chức vụ chính quyền không tiếp sự không vững và không hành động sai lầm như chính quyền hiện hữu. Thứ hai, nếu chúng ta đợi những việc trên những cuộc âm mưu đổ chánh, nhất là trong khi những cuộc âm mưu đang trong thời kỳ bất ổn, thì đó là một điều cực kỳ thất sách cho chúng ta về lâu về dài. Chúng ta nên nhớ rằng đổ chánh là một việc thực tế của nhân dân VN có thể thực hiện một sự thay đổi chính quyền (điểm 6).

e/ Trường Đôn cho biết sự không có một tôn giáo trong chính phủ tương lai. Ý định đó đáng khen. Và tôi hoan nghênh ý của ông ta không muốn làm một thứ "chính phủ" của Mĩ. Tôi muốn thêm hai điều nữa. Thứ nhất, không nên thanh trừng toàn thể nhân viên trong chính quyền. Những

cá nhân nào để bị t đáng bị trách cứ có thể bị mang ra trước pháp luật sau này để xét xử. Thứ hai, tôi đang nghĩ đến mặt chính quyền trong đó có Trí Quang và những nhân vật t m vóc như Trần Quốc Bửu, chủ tịch nghiệp đoàn lao động (điểm 7).

Để bị để tin trên đây, chúng ta thấy những móng vuốt nh n ho t và lông lá của M đã c m sau lút vào v n m nh mi n Nam. Họ s p đ t cu c đ o chánh cho mi n Nam và s p đ t luôn c thành ph n chính ph t ng lai mi n Nam.

M để u mà chúng ta không thể không nhìn thấy là sự thi u thành th t của đ i s Lodge, n u không nói là bị t ng. Ông v n l p di l p i r ng: M không nên làm h ng cu c đ o chánh, chủ ng nh ng v y ông còn kh ng đ nh r ng M không có ngay c kh năng để làm đ i u đó. Việt nh v y, ông đã quên bị c công đ i n s 375 trong đó ông đòi tòa B ch c phi i tri t đ ng h các tu ng lãnh trong vi c l t đ ông Di m. Trong bị c công đ i n đó, ông đã vi t: "c may thành công của cu c đ o chánh tùy thu c vào các t ng lãnh VN m t m c đ nào đó, nh ng cũng tùy thu c vào chúng ta, ít nh t cũng có m t m c đ đó" (Telegram 375, Lodge to Stat, Aug 29, 1963).

14/ Công đ i n ngày 30/10, Bundy g i đ i s Lodge

Bị c công đ i n ngày 25/10 của đ i s Lodge v n không tr n an đ c TT Kennedy. Thâm tâm TT Kenedy r t mu n l t đ TT Ngô Đình Di m, nh ng ông l i s th t b i và bị chế c i nh ông đã th t b i và bị chế c i trong âm m u l t đ Fidel Castro h i tháng 4/1961. Ông s m t uy tín trước đ lu n trong n c và ngoài n c. L n này, l t đ Ngô Đình Di m ông chủ tr ng "đã ra tay là phi i th ng". Nh ng, nh ng tin t c của đ i s Lodge g i v đã không đ đ cho ông tin m t cách ch c ch n r ng cu c đ o chánh s thành công. Vì v y, ngay sau khi nh n đ c công đ i n ngày 25/10 của đ i s Lodge, George Bundy, v c v n đ c tín nhi m nh t t i tòa B ch c đã đ c l nh phi i c p t c g i ngay t i hôm đó bị c công đ i n s 63590 nói rõ cho đ i s Lodge biết r ng TT v n lo ng i không thành công. (Telegram 63590, Bundy to Lodge, Oct 25, 1963, Box 201, national security files, JFK library).

B n ngày sau, ngày 29/10, đ i s Lodge báo cho tòa B c bị t: m t cu c đ o chánh s p x y ra. Ông quan ni m r ng: Hoa K không nên cũng nh không thể ngăn ch n đ c cu c đ o chánh, tr phi đi báo cho Di m và Nhu biết, m t hành đ ng s đem l i ô nh c cho HK (The Overthrow of Ngo Dinh Diem, United States - Vietnam Relation III, pg 46).

TT Kennedy vẫn không an tâm. Ông sợ các tướng lãnh VN sẽ thất bại, và sẽ thất bại ngay sẽ kéo theo thất bại uy tín còn lại của ông đối với các nước trong vùng Đông Nam Á. Vì vậy, ngày 30/10, Bundy đưa ra lệnh phải tiếp tục gửi mật công điệp cho đối thủ Lodge để nói rõ những ưu tú của TT Kennedy và cuộc đổ bộ chính sẽ xảy ra. Bí công điệp gửi 10 điểm. Dưới đây là những điểm chính:

a/ Tòa Bạch ốc tin rằng thái độ của chúng ta đối với nhóm đổ bộ chính vẫn còn có hậu quả quy định đối với họ. Tòa Bạch ốc tin rằng họ nói của chúng ta đối với nhóm đổ bộ chính có thể khiến họ hoãn lại cuộc đổ bộ chính... Cuộc sắp hàng các lực lượng tại Saigon cho thấy hai bên (quân chính phủ và quân đổ bộ chính) gần như đang cân bằng lại. Nhưng vậy, cuộc nổ súng sẽ kéo dài và quân đổ bộ chính có thể sẽ bị đánh bại. Trong cả hai trường hợp, hậu quả sẽ cực kỳ nghiêm trọng và tai hại cho quyền lợi của nước Mỹ. Vì vậy, chúng ta phải có quyết định sẽ bỏ đổ bộ nếu tình quan lực lượng quân sẽ thất bại nghiêng về phía quân đổ bộ chính (điểm 2 của công điệp)

b/ Trong trường hợp ông rời khỏi Saigon một ngày nào đó trước ngày đổ bộ chính, thì trước khi đi, ông cần phải tham khảo ý kiến đối với tướng Harkins và phòng trung ương tình báo để có những sắp xếp rõ ràng (a) việc di chuyển hành lang hoặc thông tin, (việc tiếp xúc với nhóm đổ bộ chính, © việc phải làm khi cuộc đổ bộ chính khởi sự (điểm 7)

c/ Nếu cuộc đổ bộ chính phải xảy ra, vẫn để bỏ và các khu dân Mỹ sẽ tiếp tục được đưa ra. Tòa Bạch ốc có thể cho không vận tải đoàn thủy quân lực chiến tại Okinawa tại Saigon trong 24 tiếng đồng hồ. Tòa Bạch ốc đã ra lệnh cho CINCPAC sắp xếp cuộc di chuyển của tiểu đoàn thủy quân lực chiến bằng đường thủy đến hải phận gần Nam VN (điểm 8)

d/ Tòa Bạch ốc hiện đang cân nhắc xét những trường hợp bất ngờ có thể xảy ra sau khi cuộc đổ bộ chính bùng nổ. Yêu cầu ông đối xử cho biết ngay những khuyến cáo của ông về thái độ mà tòa Bạch ốc phải có sau khi cuộc đổ bộ chính khởi sự, để biết đối với những lợi ích yêu cầu để hành động trong trường hợp cuộc đổ bộ chính (a) thành công, (thất bại, © không ngã ngũ (điểm 9).

e/ Tòa Bạch ốc nhận thấy rằng nhóm đổ bộ chính có trách nhiệm phải đưa bằng chứng minh rằng họ thực sự có triển vọng sẽ thành công mau lẹ. Nếu không, chúng ta sẽ phải can ngăn họ đổ bộ đổ bộ chính, bởi vì: một sự tính toán sai lầm sẽ đưa tới hậu quả làm tổn thương đến uy tín của nước Mỹ tại vùng ĐNA. Đây là điểm 10 và cũng là điểm chốt của bí công điệp (Telegram 79079, Bundy to Lodge, Oct 30, 1963, Box 317 national security files, JFK library)

Chúng ta nhận thấy rõ tâm trạng của TT Kennedy. Ông rất mu n  t    ông Di m, nhưng s  th t b i. Ông   n nấu mình trong c i tr  ch i ng n ng  "  ng khuy n khích cuộc   o ch nh cũng nh    ng l m h ng cuộc   o ch nh"    c  th  ch i t i sau n y. Nhưng   ng   u   u h    u i. Th t v y, t i   i m 10 c a b c   i n   n n i tr n, t a B ch   c (t c TT Kennedy)    ra   nh cho   i s  Lodge ph i ng n ch n cuộc   o ch nh, n u th y cuộc   o ch nh không c  tr i n v ng thành c ng. Th  ra, ch nh sách "không    c ng n ch n cuộc   o ch nh" m  TT Kennedy       ra cho siêu c  ng M  trong v    t      ng Di m n m 1963, không   p   ng cho m t cuộc   o ch nh c  tr i n v ng thành c ng. N  ch    p   ng cho m t cuộc   o ch nh không c  tr i n v ng thành c ng.          c quốc gia của n  c M , v    c cũng    c i th ng minh của TT Kennedy trong v    t      ng Di m n m 1963.

Ng  i x a      y: "mu n n i   i, th  ph i c  m t tr  th ng minh tr n m c b nh th  ng, n u không, s  c  ngày ch nh mình   i ch i   i mình". Ph i ch ng, trong v    t      ng Di m n m 1963, TT Kennedy c a siêu c  ng HK v  c c c  v n c a   ng    không c     c c i tr  th ng minh tr n m c b nh th  ng ?

15/ C ng   i n ngày 30/10,   i s  Lodge tr    i.

Ngày sau khi nh n    c c ng   i n ngày 30/10 của c  v n   n nh t a B ch   c,   i s  Lodge không n n    c s  kinh ng c tr  c    nh c a t a B ch   c mu n tr i ho n cuộc   o ch nh c a c c t  ng l nh VN.   ng b n c p t c g i m t c ng   i n g m 13   i m cho b  ngo i giao.    i   y    nh ng   i m ch nh:

a/ T i không tin r ng chúng ta c     quy n   c    tr i ho n hoặc ng n ch n m t cuộc   o ch nh... T i c  th  n i r ng: chúng ta c  r t ít   nh huống   i v i v  n y, m t v  ho n to n thu c n i b  VN (  i m 1 c a c ng   i n).

b/ Tr  phi cuộc   o ch nh thành c ng chấp nh  ng, t i    ki n r ng khi cuộc   o ch nh b t   u b ng n , ch nh quy n Di m s  y u c u t i hoặc t  ng Harkins d ng   nh h  ng    k u gọi c c t  ng l nh b i b  cuộc   o ch nh. T i tin r ng   nh h  ng c a ch ng t i (t c      i s  Lodge v  t  ng Harkins) ch n ch n không   n h n   nh h  ng c a t ng th ng ki m t ng t    nh t i cao quy n   c Hoa K . N u t ng th ng    không th  d ng   nh h  ng    b i b     c cuộc   o ch nh, th  ch ng t i cũng không th  d ng   nh h  ng    k u gọi c c t  ng l nh b i b  cuộc   o ch nh. L m nh  v y, chúng ta s  ch  g y nguy hiểm cho sinh m ng người Hoa K . Ch nh quy n Ng  Đ nh Di m c  th  s  y u c u chúng ta g i m y bay hoặc tr c th ng   n    di t n nh ng nh n v t tr ng y u trong ch nh quy n... Nhưng ch c chắn chúng ta s  không    cho phi c  v  phi c ng c a chúng ta   n thân vào n i h n t n m i   n, khi hai phe   ng d n tr n ch ng   i nh u (  i m 10).

c/ Các tướng lãnh có thể cần một số tiến vào phút chót để mua chuộc phe chống đối. Nếu sự tiến này có thể đưa cho họ một cách kín đáo, tôi nghĩ rằng chúng ta nên cho họ, miễn là chúng ta xác tín rằng cuộc đảo chánh mà họ đề tính, đã được thực hiện chu đáo và có triển vọng thành công. Nếu như họ thấy rằng cuộc đảo chánh không phân thắng bại, và cuộc nổi súng sẽ kéo dài, chắc chắn chúng ta sẽ phải đứng ra giúp đỡ cả hai bên giành quyền thắng, vì lợi ích của cục chiến tranh chống cộng tại miền Nam (điểm 11).

d/ Tôi hoàn toàn đồng ý rằng một số tính toán sai lầm sẽ gây ra tai hại cho cả hai phía HK tại vùng Đông Nam Á'. Nếu chúng ta xác tín rằng cuộc đảo chánh sẽ diễn ra thì tốt hơn, dĩ nhiên chúng ta sẽ làm tất cả những gì có thể để ngăn chặn cuộc đảo chánh. Nguyên văn câu chốt: "If we are convinced that the coup is going to fail, we would, of course do everything we could to stop it" (điểm 12).

e/ Tướng Harkins đã đọc công điện này và không đồng ý. Nguyên văn: Gen Harkins has read this and does not concur". Đây là điểm 13 và cũng là điểm chốt. (Telegram 2063 , Lodge to State, Oct 30, 63. The Pentagon Papers, pg 227-229)

Bức công điện 2063 nói trên của đài ở Lodge là một kết tác của sự hồ, mâu thuẫn ngu xuẩn và bất logic. Do đó trên nói rằng chính quyền Mỹ không thể ngăn chặn cuộc đảo chánh, do đó nên để họ nói rằng nếu họ thấy cuộc đảo chánh sẽ diễn ra thì tốt hơn chúng ta (Hoa Kỳ) sẽ làm tất cả những gì có thể để ngăn chặn cuộc đảo chánh. Do đó trên nói rằng đây là một vấn đề hoàn toàn thuộc nội bộ VN, do đó nên để họ nói rằng chúng ta nên cho nhóm đảo chánh một số tiến để họ mua chuộc phe chống đối.

Tuân theo của các Tài, Talleyrand của các Pháp và Metternich của các Áo, hiện đang ngổ ngáo đầy mồm, nếu họ được các bức công điện của nhà ngoại giao Lodge, chắc chắn họ sẽ đi mà chửi dõng, và kêu gọi cho cái chết xám của chính giới Mỹ. Bất luận ngu xuẩn và mâu thuẫn. Có lẽ tướng Harkins cũng đã nhìn thấy cái bất logic và mâu thuẫn của đài ở Lodge, vì vậy ông đã không đồng ý và đòi đài ở Lodge phải ghi vào công điện rằng ông không đồng ý.

Dù sao, những sự hồ, mâu thuẫn ngu xuẩn và bất logic của các bức công điện cũng giúp cho lịch sử ghi lại một số thật ngàn đời, cuộc đảo chánh 1963 đã do chính quyền Kennedy chủ trương, chủ mưu, sắp xếp và thúc đẩy. Nhóm tướng lãnh VN là những tay sai bán x...!

16/ Công đi n ngày 30/10, George Bundy g i đ i s Lodge

B c công đi n ngày 30/10 (s 2063) c a đ i s Lodge không đ c s ch p thu n c a t ng Harkins, t l nh MAGV t i Saigon. Tòa B ch c đã nhìn th y s xích mích và b t đ ng quan đi m gi a đ i s Lodge và t ng Harkins trong v l t đ ông Di m. Và tòa B ch c lo ng i.

Chi u 30/10, George Bundy l i c p t c g i m t công đi n 6 đi m cho đ i s Lodg D i đây là nh ng đi m chính:

a/ Tòa B ch c không ch p nh n lu n đi u c a ông đ i s cho r ng "chúng ta không đ quy n l c đ trì hoãn ho c ngăn ch n m t cu c đ o chánh t i VN" nh là căn b n ch đ o cho chánh sách đ i ngo i c a HK. Trong công đi n c a ông đ i s , đi m 12, ông đ i s cũng nói r ng n u ông xác tín r ng cu c đ o chánh s đi đ n th t b i, thì ông s làm t t c nh ng đi u có th làm đ c đ ngăn ch n nó. Cũng trên căn b n đó, tòa B ch c tin r ng ông đ i s s hành đ ng đ thuy t ph c các t ng lãnh ng ng l i ho c hoãn l i b t c m t cu c đ ng binh nào mà ông đ i s nghĩ r ng không có tri n v ng thành công (đi m 2 c a công đi n).

b/ Vì v y, n u ông đ i s ph i k t lu n r ng cu c đ o chánh không th c s có tri n v ng thành công, thì ông ph i cho các t ng lãnh bi t m i hoài nghi c a ông. Nói làm sao đ ít nh t trì hoãn cu c đ o chánh l i cho t i khi có đ c c h i t t h n. Khi nói đi u đó v i các t ng lãnh, ông đ i s nên x đ ng s c n ng c a l i khuyên nh t t nh t c a HK (nguyên văn: The weight of US best advice) và minh th b c m i ám ch r ng chúng ta ch ng l i nh ng n l c c a các t ng lãnh vì chúng ta a thích ch đ hi n t i h n là a thích h (đi m 3).

e/ Sau đây là ch th c a tòa B ch c liên quan đ n thái đ c a Hoa K (HK) trong tr ng h p cu c đ o chánh x y ra:

1/ Các viên ch c HK s không đáp ng nh ng l i kêu g i giúp đ c a c hai bên. Phi c HK và nh ng kh năng khác c a HK s không đ c đ a đ n đ n thân vào n i hòn tên mũi đ n, đ ng h b t c bên nào n u không đ c phép c a Hoa Th nh Đ n.

2/ Trong tr ng h p cu c đ o chánh b t phân th ng b i, các viên ch c HK có th tùy nghi làm

những hành vi thích hợp với nguy hiểm và nguy cơ của hai bên, thì nên đi tìm các nhân vật trung gian hoặc chuyển vận tin tức. Và khi hành động như vậy, các viên chức HK phải cố gắng tránh để khỏi bị hiểu lầm là làm áp lực đối với bất cứ bên nào.

3/ Trong trường hợp cuộc đổ bộ chính lâm vào tình trạng sơ suất bất ngờ, hoặc thực sự thất bại, các viên chức HK có thể tùy nghi mà đưa ra những náo cho những kẻ minh thủ hoặc mặc nhiên công nhận những náo.

4/ Những mật khi cuộc đổ bộ chính đã bắt đầu, thì vì quy định của HK, cuộc đổ bộ chính này phải thành công (The Pentagon Papers, pg 231)

Chúng ta thấy rõ: trong công điện nói trên, tòa Bạch Ốc đã minh thủ bác bỏ quan điểm của đội sĩ Lodge cho rằng HK không thể quy định ngăn chặn mật cuộc đổ bộ chính tại VN. Chúng ta thấy, tòa Bạch Ốc còn khẳng định rằng chính quy định HK có thể áp dụng và có biện pháp ngăn chặn cuộc đổ bộ chính, nếu thấy cuộc đổ bộ chính không có triển vọng thành công. Tòa Bạch Ốc minh thủ như cách mà nhà báo TT Kennedy: "mật khi cuộc đổ bộ chính đã bắt đầu, cuộc đổ bộ chính này phải thành công, vì đó là quy định của Hoa Kỳ."

Chúng ta cũng thấy rõ: tòa Bạch Ốc chỉ dựa vào can thiệp trong trường hợp cuộc đổ bộ chính bắt đầu phân tán thất bại, và trường hợp quân đổ bộ chính bắt đầu đánh bại. Can thiệp để giúp cho các tướng đổ bộ chính có chỗ ẩn náu và thoát hiểm. Tòa Bạch Ốc không dựa vào can thiệp trong trường hợp ông Diệm bắt đầu đánh bại. Sự phản ông Diệm không được tòa Bạch Ốc quan tâm đến.

Tất cả những tài liệu trên đây đã trở thành chính sách của Hoa Kỳ, và được lưu trữ trong "Hồ Sơ An Ninh Quốc Gia" tại thư viện JFK. Đó là những bằng chứng trên giấy tờ mà các đến chúng minh mật sự thất bại của. Sự thất bại của đó, là: cuộc lật đổ chính quyền Ngô Đình Diệm năm 1963 đã do chính quyền Kennedy chủ trương, chủ mưu, chủ xướng, chủ động, chủ lực, khuyến khích và thúc đẩy, các tướng lãnh VN chỉ là những tay sai bù nhìn !!

Lịch sử đã viết: những sự mất cân và thông minh của các tướng lãnh VN, cuộc đổ bộ chính năm 1963 đã hoàn thành mỹ mãn !!!

Những tài liệu nói trên cũng là những bằng chứng trên giấy tờ mà các bên đang minh chứng cho những luận điểm và luận chứng của chính quyền Hoa Kỳ trong vụ kiện ông Diệm. Tuy nhiên những chứng cứ Kennedy, đến các chứng cứ tòa Bức, đến đến sự Cabot Lodge.

Một công điện (ngày 24/8/63) của tòa Bức gửi cho vụ đến sự của mình tại nước ngoài, liên quan đến một vụ đến sự trên đến sự của quốc gia HK, thì mà các viên chức cao cấp có trách nhiệm trong chính quyền không được thông báo, tham khảo. Chứng những vụ, còn bị lừa dối. Các TT Kennedy cũng bị lừa dối. (Điện này chứng tỏ bên Do Thái trong chính quyền Mỹ đã có một sự can thiệp không công bằng, không coi Tổng Thống Kennedy ra gì, chính sau này anh em Kennedy cũng bị bên chúng giết chết, vì không tuân theo kế hoạch toàn cầu hóa của bên chúng).

Trong các công điện của tòa Bức, của chính TT Kennedy và của bên ngoại giao gửi đi, cũng như trong các công điện của đến sự Cabot Lodge gửi về, thì công điện trước chỉ công điện sau, hoặc công điện sau chỉ công điện trước.

Trong cùng một công điện, thì đến sự trước chỉ đến sự sau, đến sự sau chỉ đến sự trước. Giáo sư André Tunc trong quyển Les Etats Unis, có nói đến "quyền lực nằm trong tay những kẻ thiêu hủy lòng tâm".

Trong vụ chính quyền Kennedy kiện ông Diệm, chúng ta phải thêm hai chứng cứ vào chuỗi câu và nói: "quyền lực nằm trong tay những kẻ thiêu hủy lòng tâm và ngu xuẩn". [Nguyễn Văn Chấn, VIET NAM CHÍNH SÁCH, trang 61-85).

.....Chức Ngô Đình Diệm là một chức để đoán (autoritaire) như hiểu các quốc gia phải đến sự đến sự với hiểu hiểu của công sự. Điện đó không ai chỉ chỉ. Nên như : Đài Loan đã áp dụng chức thiêu quân luật gần 35 năm, và chức bãi bỏ chức để y mọi đây, năm 1986.

Cũng không ai chỉ chỉ rằng: Đến sự đến sự hòa đã có những luận điểm quy định hành, như pháp. Và cũng chỉ chỉ ác ác.

Những, những luận điểm, luận hành như pháp, chỉ chỉ chỉ không biết nguẩn thì những quy định hoặc thiêu sót của hiểu pháp mà biết nguẩn thì sẽ không tôn trọng hiểu pháp và luật pháp quốc

gia đình chính những người có quy định.

Vì vậy, chúng ta không nên dựa vào những pháp luật nào để chỉ trích hoặc nguy hiểm rằng một chế độ. Những ông Đ. M. và những người khác (tức là những người xuyên tạc, những người "hiệp tâm" hoặc những người bôi bẩn vô căn cứ vào lòng đ. y. hận thù, ác tâm, vô luân và thành kiến đối với TT Ngô Đình Diệm, đối với những người khác như t. cộng hòa của TT Diệm (lời góp ý thêm của Aladin)) làm việc đó.

Và: khi làm công việc đó họ đã tỏ ra thi u khả năng.

(Việt Nam Chính Sĩ, NVC, trang 48-49).